ILMOTUSHINNAT: Kihlaus- ja vihkimä-ilmotukset $3 kerta, $5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremmat ilmotukset 70c palstatuumalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitoslause-ilmotukset $2 kerta, $3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuoleman-ilmotukset $3 kerta ilman värsyä ja $1 lisämaksua jokaiselta värsyltä ja kiitoslausecsta. Halutaantieto-ilmotukset, korkeintaan 30 sanaa, $1 kerta, kolme kertaa $2. Naima- ja avioero-ilmotukset, korkeintaan 75 sanaa, $4 kerta, kaksi kertaa $7. Suuremmista yhteisilmotuksista tilan mukaan 70c tuuma. Ilmotukset tekstin joukossa (paikkakunta-uutisilmotukset) $1.20 senttilä tuuma, eli 15c rivi, ladottu 8 pointin kirjasimilla. — Kaikki muut lyhytaikaiset ilmotukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. sopimuksella 50c tuuma. Satunnaisia ilmotuksia tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .$5.50.. Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta.$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta $7.00; 6 kuukautta $3.75; 3 kuukautta $2.00
SUOMEEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta.....$8.50 Kuusi kuukautta.....$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year.....$5.50 Three Months.....$1.60
Six Months.....$3.00 One Month..... .60

No. 49 TIISTAINA, MAALISK. 1 P.—TUESDAY, MARCH. 1 1921.—NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIV

ONNETTOMUUDEN UHRILUKUMÄÄRÄ YHÄ LISÄÄNTYY

Noussut jo 37:een. Onnettomuus kamalimpia rautateiden historiassa

PORTER, Ind., maalisk. 1 p. — Täällä viime sunnuntai-iltana tapahtuneessa rautatieonnettomuudessa kuoli kymmenen henkeä enemmän kuin ensiksi luultiin. Rautatien virkailijoiden ja koronerien lausuntojen mukaan on kuolleiden luku 35 tai 37. Ensiksi ilmotettiin kuolleiden lukumäärän nousevan 42:een, mutta sittemmin on ilmotettu, että tuo ilmotus oli erheellinen ja johtui se siitä, että jotkut ruumiit ovat niin pahasti silpoutuneita, että monta ruumista on laskettu kahdeksi, jotka selkäperäisemmin tutkittua huomattiinkin yhdeksi. Useat ruumiista ovat niin pahoin ruhjoutuneita, ettei uskota heitä koskaan voitavan tunteen.

Luullaan, että rikkoutuneiden vaunujen ja veturien joukossa ei ole enää kuolleita, mutta siitä päästään varmuuteen vasta sitte kun kaikki on poistettu. New York Centralin junan veturi, joka syöksyi Michigan Centralin junan läpi, on vielä tiensivussa, mihin se kaatui. Sen seassa mahdollisesti on vielä ruumiita, sillä se meni kokonaan läpi matkustajavaunun.

Michigan Centralin junan veturinhuljettaja ja lämmittäjä, jotka jäivät henkiin, eivät ole antaneet sanomalehdille minkäänlaista lausuntoa asiasta. He ovat matkustaneet Nilesiin, Michigan, ja antaneet onnettomuudesta lausunnon rautatien virkailijoille. Ei myöskään ole annettu mitään varmaa lausuntoa siitä, ketä pidetään tapahtumaan syyllisenä, eikä sitä voitane antaakaan ennenkuin tarkka tutkimus on pantu asiasta toimeen.

IRLANTILAISIA VAPAUSTAISTELIJOITA TELOTETTU

CORK, maalisk. 1 p. — Huolimatta Corkin kaupunginvaltuuston heidän puolestaan tekemästä armahduspyynöstä, täällä eilen telotettiin kuusi irlantilaista, jotka taannoin tuomittiin kuoleman sen takia, että he olivat ottaneet osaa taisteluun englantilaisia joukkoja vastaan. Heistä telotettiin kaksi kerrallaan viidentoista minuutin väliajoilla.

LONTOO, maalisk. 1 p. — Englantilaisten viranomaisten Irlannissa käsitinsä saamista virallisista dokumenteista käy selville, että sinn feiniläiset aikovat ulotuttaa vapaustaistelun Englantiinkin.

Pääministeri Lloyd-George ilmotti edustajakamarissa eilen, että hallitus ei aio muuttaa Irlannin-politiikkansa, vaan tulee edelleen pitämään yllä "järjestystä" Irlannissa samalla tavalla kuin tähänkin asti.

SIIRTOLAISIA "SAVUSTETAAN" ULKOMAILLA

NEW YORK, N. Y. — Antverpenistä on saapunut tieto, että Red Star Line on sinne rakennuttanut erikoisen sterilisoimislaitoksen, jossa etelä- ja keski-Europasta tulevia siirtolaisia puhdistetaan syöpäläisistä ja tiesta, että he olisivat valmiita astumaan maihin New Yorkissa ja Philadelphiassa.

Brittiläiset viranomaiset myös laittavat terveysasemia Hulliin ja Harwichiin puhdistaaksen siirtolaisia.

Holland-America linja on laittanut puhdistusaseman Wilhelminan kadun varrelle Rotterdamissa. Ranskan linjoilla on yksi Havressa ja amerikalaiset linjat käyttävät samaan tarkotukseen saksalaisten laivayhtiöiden ennen sotaa rakentamia suuria siirtolaisasemia Bremenissä ja Hamburgissa.

Näkläiset sekä liittovaltion terveysviranomaiset kuitenkin ovat entistä enemmän varuillaan Europasta tulevien siirtolaisten ja matkustajien suhteen. Laivojen täytyy odottaa kunnes niiden matkustajat ovat huolellisesti tarkastetut. New Yorkin terveyskomissioneri sanoo olevansa sitä mieltä, että nykyisen tyyppisen vaaran vuoksi olisi jokainen siirtolainen pakotettava käymään tehokkaan desinfisioimisen läpi. Europan kurjista oloista tulevat matkustajat ovat usein niin likaisia ja syöpäläisten vallassa, että heidän puhdistaminen on varsin tarpeellinen jo yleisen terveydenhoidonkin kannalta.

Senaatti hyväksynyt sotalakien kumoamisesityksen

WASHINGTON, maalisk. 1 p. — Senaati hyväksyi illalla edustajahuoneen ennemmin hyväksymän sotaajan lakien kumoamisesityksen. Sen jälkeen lähetettiin esitys konferenssiin.

Melkeinpä kaikki sota-ajan lait tulisivat esityksen mukaan kumotuksi, paitsi joitakin poikkeuksia, kuten vihollisen kanssa kaupankäyntiä koskeva laki, vapausbondilaki, sodanaikainen finanssilaki ja vakoilulaki sellaisena kuin se hyväksyttiin alkuperäisesti v. 1917, tullen siitä kumotuksi vain v. 1918 hyväksytty lisäys.

Senaatissa lisättiin edustajahuoneen esitykseen Leverin elintarve- ja polttoainelain kumoaminen, josta osia julistettiin perustuslakivastaiseksi ylioikeudessa eilen. Senaatin lakiasiainvaliokunta oli ehdottanut, että Lever-laki jätettäisiin voimaan vaan senaatti siitä huolimatta sisällytti sen peruutettavien lakien joukkoon, sisällyttäen siihen ruoka- ja polttoaineita koskevat kohdat myöskin.

Montanan senaattori Walsh, demokraatti, ehdotti esitykseen sellaisen lisäyksen, että nyt kumottavien lakien nojalla tuomittujen tuomioihin ei lakien kumoaminen vaikuta lainkaan. Senaatti hyväksyi tämän lisäyksen.

Esityksen toisessa kohdassa sanotaan, että se ei tule estämään armeijan tai laivaston karkulaisten syyttämistä, taikka sellaisten henkilöiden, joita syytetään asevelvollisuuslain rikkomisesta.

Sosialistien voitot Ranskan vaaleissa

PARIISI, maalisk. 1 p. — Äärimmäiset ja maltilliset sosialistit saavuttivat suuria voittoja vaaleissa, jotka pidettiin viime sunnuntaina edustajien valitsemista varten edustajakamariin, mikäli tähän mennessä saapuneet vaalien tulokset osottavat. Sosialistit ovat saaneet 66,264 ääntä, hallituspuolueen saadessa vain 46,993 ääntä. Lopullinen äänestys tullaan toimittamaan vasta maaliskuun 13 päivänä.

VIELÄKIN LISÄÄ TIETOJA RANSKALAISTEN TOVERIEN TUHOSTA

BERLIINI, helmik. 28 p. (F.P.)— Rote Fahnelle Ruotsissa olevan Rostan toimiston lähettämistä tiedoista päättäen ne kolme ranskalaista sosialistia, Lefevre, Lepetit ja Vergeat, jotka menettivät henkensä ollessaan paluumatkalla Moskovan kommunistikongressista, joutuivat oman kärsimättömyytensä ja uhkarohkeutensa uhreiksi, sen sijaan, että heidät olisivat murhanneet liittolaisten agentit, kuten lehdissä on kerrottu.

Rote Fahnelle tulleiden tietojen mukaan on tanskalainen sosialistilehden toimittaja Aage Irgensen, matkallaan Vardöstä Muurmannille, pysähtynyt siinä pienessä Petsamon piirissä olevassa satamakylässä, Vaidagubassa(?), josta mainitut ranskalaiset toverit läksivät matkalle, ja pannut siellä toimeen tutkimuksen heidän katoamisensa johdosta. Hän tiedottaa tulleensa seuraavanlaisiin tuloksiin:

"Syyskuun lopussa nuo kolme ranskalaista tulivat Vaidagubaan, missä he odottivat höyrylaivaa, jonka piti viedä heidät Vardöön. Mutta kun laivaa ei ruvennutkaan kuulumaan, niin he menettivät kärsivällisyytensä, ja nuoren Lefevren esityksestä vuokrasivat pienen aluksen, jonka miehistön muodostivat neljä suomalaista merimiestä ja jolla aikoivat jatkaa matkaansa. Heidän matkalle lähtiessään riehui ankara myrsky ja Vaidaguban toverit koettivat kaikin keinoin saada heidät peruuttamaan päätöksensä purjealuksella matkustamisesta, sanoen heidän panevan henkensä alttiiksi, mutta turhaan.

Noista varotuksista huolimatta he lähtivät matkalle ja purjehtivat pohjoiseen pitkin Jäämerta, pyrkien Honningvaagiin, Magerön saarella. Aluksen, joka oli pieni ja jossa ei ollut moottoria lainkaan, näki viimeksi Olaf Olafsen, ollessaan pienellä moottoriveneellä matkalla Vardöstä Vaidagubaan. Juuri silloin kumpikin alus oli vaarassa upota, ja on todennäköistä, että alus, jolla ranskalaiset olivat matkalla, tuhoutui myrskyssä pian sen jälkeen. Tähän mennessä ei ole mistään löydetty jälkeäkään enempi aluksesta kuin noista seitsemästä miehestäkään."

BERLIINISSÄ PELÄTÄÄN KUMOUSTA

Roskajoukko pannut toimeen ensimäisen pogromin Berliinissä

BERLIINI, helmik. 28 p. — Monimiljoneeri Hugo Stinnesin tekemän paljastuksen jälkeen, jonka sanotaan tehneen tyhjäksi taantumuksellisten kumoussuunnitelmat, Berliinissä on ollut vallalla yleinen hermostuneisuus. Kapinan puhkeamista pelätten hallitus on asettanut sotilaita Lustgardeniin, entisen kaiserin palatsin sekä valtiopäivärakennuksen edustalle.

Berliinissä pantiin sunnuntaina toimeen ensimäinen pogromi sen historiassa. Sadat ylopiston ja muiden korkeampien koulujen oppilaat nuijilla ja kivillä asestettuna, tekivät hyökkäyksen juutalaisten asuttamaan osaan kaupunkia ja sitten marssivat Kurfurstendammstrausselle, jonka varrella asuvat Berliinin rikkaimmat asukkaat. Sadat juutalaiset joutuivat tuon roskajoukon pahoinpitelyn uhreiksi.

Paikalle saapui poliisejakin preussilaisten viranomaisten johtamina, mutta nämä eivät yrittäneetkään estää oppilasjoukkoa mellastamasta, vaan sen sijaan kulettivat piestyjä juutalaisia moottorivankkureihinsa. Kun jotkut noista räyhäajistä hyppäsivät autoihin ja niissä jälleen hyökkäsivät juutalaisten kimppuun, jotka jo verissään makasivat tainnoksissa, niin viranomaiset vain kehottivat heitä poistumaan autoista ja pieksämään juutalaisia kadulla.

Parisenkymmentä piestyä juutalaista on sairaaloissa ja kahden heistä sanotaan olevan niin heikkona, että heidän ei otaksuta vammoistaan toipuvan.

Tuota pogromia pidetään seurauksena Preussin vaaleista, joissa taantumukselliset monarkistit pääsivät voitolle.

PYRKIVÄT KAUPPASUHTEISIIN VENÄJÄN KANSSA

PARIISI, maalisk. 1 p. — Pariisin pankkirien järjestön lähetystö, joka äskettäin muodostettiin valmistamaan Ranskan ja Venäjän välistä kauppaa, on saapunut Riigaan alottamaan kauppaneuvottelun neuvostohallituksen kanssa.

Samanlaisia neuvotteluja käydään myös parhaillaan Venäjän ja Italian välillä, sanotaan Roomasta ja Moskovasta saapuneissa virallisissa tiedonannoissa.

Ennen kauppasopimuksen solmiamista Rumanian ja Venäjän välillä lupasi Rumanian hallitus vapauttaa Rumaniassa vankina olevat sosialistit. Rumanian hallitus on myös ilmottanut, että kaikki äskeiset tiedonannot Rumanian joukkojen mobilisoinnista Venäjän rajalla ovat valheita. Tälläiset tiedot ovat Pariisissa olevien keinottelijoiden tuotetta, minkä tarkotuksena on saada estettyä Venäjän ja Rumanian välisen kaupan uudelleen alkaminen, ilmottaa Rumanian hallitus.

Itävallan presidentti on myös ilmottanut äskettäin parlamentille, että Venäjän ja Itävallan väliset neuvottelut kaupan uudelleen alkamisesta ovat hyvässä käynnissä.

Tiflisissä olevien erilaisten kauppaedustajien joukossa on huomattavaa mielenkiintoa herättänyt kuuluisat Vanderlipin myönnytykset. Sanotaan että Vanderlipin ensimäinen maksu neuvostohallitukselle oikeuksista luonnonrikkauksien käyttöön Kamtshatkan alueella käsittää 10,000 veturia. Hardingin tulevana hallituskautena luullaan Vanderlipin kykenevän suorittamaan tämän alkumaksun neuvostohallitukselle.

VENÄJÄNKÖ EDUSTAJAT OSTOKSILLA CHICAGOSSA

CHICAGO, helmik. 28 p. — Venäjän neuvostohallituksen edustajain sanotaan haluavan ostaa suunnattomia määriä vaatteita täkäläisiltä vaatetustehtailijoilta. Muuan vaatetustehtailija selitti kahden miehen, jotka väittivät olevansa neuvostohallituksen edustajia, sanoneen että he ovat saaneet tietää uuden presidentin päättäneen tunnustaa neuvostohallituksen maalisk. 18 p.

Sopimuksia sanotaan allekirjotetun kahdestasadastatuhannesta puvusta, puolesta miljoonasta paidasta ja yhtä suuresta määrästä naisten takkeja.

Valkoiset ruvenneet taas entistä rajummin riehumaan Suomessa

(Kaapelisanoma Työmiehen Tukholman-kirjeenvaihtajalta)

TUKHOLMA, helmik. 23 p. — Suomessa vallitsee työttömyys useilla teollisuusaloilla. Työttömyydestä johtuneen tilanteen takia on kapitalisteilla ollut tilaisuus alentaa työläisten palkkoja.

Työläisten vangitsemiset ja syytteiden nostamiset poliittisista syistä ovat päiväjärjestyksessä.

KÖÖPENHAMINA, helmik. 27 p.— Helsingistä saapuneessa sähkösanomassa tiedotetaan, että Suomessa on puhjennut ministeripula kahden ruotsalaisen ministerin eroamisen johdosta. Eroaminen on tapahtunut armahduskysymystä koskevien erimielisyyksien takia, toisten puolueiden edustajain tehdessä lupauksia sosialisteille armahduslakia koskevien korjausten täyttämisestä ja ruotsalaisten asettuessa sitä vastustamaan.

PUOLASSA JULISTETTU YLEISLAKKO

Hallitus murskannut rautatieläisten lakon militarisoimalla rautatiet

VARSOVA, helmik. 27 p. — Valtiopäivillä eilen kumottiin ehdotus päätöslauselmaksi, jossa tuomitaan hallituksen menettely kun se on militarisoinut maan rautatiet, voidakseen särkeä rautatietyöläisten yleislakon.

Hallitus on lakkauttanut työväenlehdet Rabotnikin ja Narodin sen takia kun niissä julkaistiin julistus, jossa maan kaikkia työläisiä kehotettiin lakkoutumaan maanantaina, siten antaakseen tukea lakkoutuneille rautatietyöläisille.

Kutsutaanko Oxman yhä juonittelemaan

SAN FRANCISCO, maalisk. 1 p.— Frank C. Oxman, "oregonilainen karjankasvattaja", jonka "todistusten" nojalla Tom Mooney ja Warren Billings ovat saaneet virua vankeudessa lähes viisi vuotta, tullaan mahdollisesti kutsumaan todistamaan suurjuryn eteen, joka parhaillaan tutkii kolmen Mooney-jutun todistajan tunnustuksia, että kaikki syytökset Mooneya vastaan olivat tekaistuja.

Oxman asuu tätä nykyä Bakerissa, Ore. Piirilakimies Matthew Bradyn sanotaan olevan halukas saamaan Oxmanin käsiinsä sen jälkeen kun kolme todistajaa on tunnustanut todistaneensa väärin.

John McDonald, joka teki tunnustuksensa New Yorkissa, tulee näyttelemään pääosaa Mooneyn vapauttamisyrityksessä.

Saksan ja ententen neuvottelut Lontoossa

BERLIINI, helmik. 28 p. — Saksan valtuuskunta tulee huomenna esittämään Lontoossa liittovalloille memorialin, jossa selitetään syyt, miksi Saksalle on mahdotonta täyttää sotakorvaus-ehdot. Siihen ei sisälly vastaehdotuksia.

LONTOO, helmik. 28 p. — Saksan ulkoministeriö tohtori Simonsia pyydetään esittämään mielipiteensä Pariisissa tehtyihin päätöksiin nähden aamupäivällä huomenna ja iltapäivällä pääministerit Lloyd-George ja Briand yhdessä Italian ulkoministerin Sforzan, loordi Curzonin ja Belgian edustajien kanssa ottavat harkittavakseen Saksan esitykset. Keskiviikkona Lloyd-George tulee antamaan vastauksen tohtori Simonsille.

Liittolaismaiden sotapäälliköt ovat jo esittäneet suunnitelman, jota noudattaen ententen päätökset pannaan täytäntöön. Niiden mukaan tulevat ranskalaiset ja belgialaiset joukkoosastot marssimaan Saksaan ja Saksan satamat tullaan asettamaan saarron alaisiksi.

Parlamenttipiireissä ollaan yleensä sitä mieltä, että päätöstä sotakorvauskysymykseen nähden ei Lontoon konferenssissa tehdä ennenkuin on saatu kuulla Yhdysvaltain uuden presidentin Hardingin virkaanasettajaispuheen sisältö.

YLIOIKEUS VAPAUTTAA RIISTÄJIÄ

Kumoaa ne kohdat Lever-laista, joiden perusteella heitä on härnäilty

WASHINGTON, maalisk. 1 p. — Yhdysvaltain ylioikeus kumosi eilen perustuslakivastaisina ne Leverin elintarve- ja polttoainelain pykälät, joiden nojalla hallitus kukisti hiillakon vuonna 1919, ja sen jälkeisenä aikana on syyttänyt elintarpeilla ja polttoaineilla keinottelijoita.

Lausunnossaan sanoo ylioikeuden ylituomari White, että kyseessä olevat pykälät eivät "sisällä sitä, että kongressi voi määrätä varman syyllisyys-standardin" eivätkä ole "riittävä ilmottamaan syytetyille heidän syytöksiensä laatua tai mistä ne ovat aiheutuneet.

"On huomattava, että nämä pykälät eivät kiellä mitään määrättyä tekoa. Näiden pykälien täytäntöönpanoyritykset tarkottavat samaa kuin panna täytäntöön sellaista lakia, mikä yksinkertaisesti asettaa tuomiolle alttiiksi kaikki yleiseduille turmiolliset teot, kun joku lautakunta tai oikeusistuin ne loukkaaviksi tai oikeudettomiksi havaitsee."

Ylioikeus katsoi, että ne Leverlain pykälät, joiden nojalla lakkoja on murskattu ja, ennen kaikkea, keinottelijoita on asetettu syytteeseen, rikkovat perustuslain viidettä ja kuudetta lisäystä, joissa sanotaan, että syytetyllä "tulee olla oikeus saada tietää syytöksien laadun ja aiheuttajat" ja että syytökset täytyy olla tarkalleen määritelty syytöskirjeessä.

Lever-laki ei sisällä sitä.

Lever-lain 4:s pykälä tekee lakivastaiseksi "liikenteen, tuotannon, elonkorjuun, teollisuuden, tarvikkeiden kaupitsemisen tai säilyttämisen häiritsemisen, tai minkään tarvikkeiden jakelemisen rajottamisen, tarvikkeiden tuotannon ehkäisemisen, rajottamisen tai vähentämisen niiden hintojen korottamiseksi, sekä liikanaisten hintojen kiskomisen tarvikkeista."

Ylioikeuden ratkaistavana oli satoja juttuja, jotka kaikki oli vedottu sillä perusteella, että Lever-laki on perustuslakivastainen siinä, tai niissä kohdissa, joiden perusteella heidät on tuomittu. Ja kaikki syytetyt ja tuomitut väittävät näiden pykälien riistävän heiltä omaisuutensa ilman asianmukaista laillista prosessia.

Ylioikeus niinikään vahvisti alemman oikeuden päätöksen myöntäessään estetuomion kolmelletoista Denverin kauppiaalle, millä liittohallituksen viranomaiset estetään panemasta täytäntöön Lever-lakia heihin nähden.

SATAMIA TULLAAN VARTIOIMAAN TARKASTI

WASHINGTON, D. C. — Sentähden, että New Yorkin satamassa on jo kuollut puolentusinaan siirtolaisia lavantautiin samalla kun kymmeniä on sairaaloissa ja että Bostonin satamasta ilmotetaan siellä myöskin tavatun lavantautikohtauksia, tullaan kaikki Atlannin rannikon satamat asettamaan entistä tarkemmin terveysvirkailijain valvonnan alaisiksi ja niihin tulevat siirtolaiset tullaan entistä huolellisemmin tarkastamaan.

Tämä ilmenee siirtolaisviraston päätöksistä. Aluksi tullaan eri satamain terveysvirkailijain valtuuksia suurentamaan huomattavasti, niin että heillä on valta ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin kuin katsovat tarpeellisiksi niiden siirtolaisten laivain ja tavarain suhteen, mitkä huomataan tuon Europaa ja koko mailmaa uhkaavan ruton basilleja sisältäviksi. Heidän käytettäväkseen tullaan hankkimaan riittävästi huoneita ja välineitä kaikkien epäilyksen alaisten henkilöiden puhdistamiseksi ja tarkastamiseksi ja siirtolaisviranomaiset velvotetaan auttaman ja olemaan yhteistoiminnassa lääkärien ja sairaanhoitajattarien kanssa.

Myöhemmin aiotaan kongressin siirtolaiskomitealle esittää laki, minkä kautta kuhunkin satamaan tullaan perustamaan erityinen leiripaikka, mihin siirtolaiset ensiksi viedään ja mistä heidät lasketaan maihin sitten vasta kun ollaan varmoja siitä, etteivät he kuleta taudin siemeniä maahan.

Musta terrori raivoaa kuolemaa ja kauhua levittäen Espanjassa

BERN, helmik. — Milanon "Avantin" Espanjan kirjeenvaihtaja antaa kerrassaan huutavan kuvauksen Espanjan työläisten oloista ja terrorista, josta he kertovat äsken espanjalaisissa ja ranskalaisissa lehdissä julaistussa julistuksessa. Lehden kirjeenvaihtaja kirjottaa, että on tarpeellista koko mailman köyhälistön tuntea valkoisen terrorin hirveät urotyöt Espanjassa ja erikoisesti onnettomassa Kataloniassa. Julma sensuuri estää levittämästä tietoja Europaan niistä kauhuista, joita Pyreneitten niemimaalla harjotetaan, kauhuista, jotka varmasti vetävät vertoja Horthyn kuuluisan Unkarin julmuuksille.

Naurettavalla tekosyyllä on Daton hallitus hajottanut kaikki työväenjärjestöt ja terroria käydään suoraan ministerin johdolla. Kokonaisia ammattiyhdistysten johtajajoukkoja on teurastettu ja karkotettu. Katalonian vankilat ovat täpötäynnä vankeja. Mont Juichin synkän ja kuuluisan linnan holvit ovat työläisiä täynnä täydellisesti tyranniensa julmuuteen heitettyinä.

Teollisuuskeskuksissa tehtailijat, jotka sodan aikana kokosivat miljoonia, ovat lopettaneet työt luullen saavansa työläiset nälällä hyväksymään palkanalennukset ja tämä kaikki tapahtuu samanaikuisesti kun suuret työnantajat keinotekoisesti ylläpitävät kallista aikaa. Barcelonassa on elämä tällä hetkellä paljoa kalliimpi kuin missään muussa espanjalaisessa kaupungissa ja tämä johtuu juuri suuranniskelijain hirmuvallasta.

Ja samaan aikaan kun köyhät elävät mitä lohduttomimmassa kurjuudessa, rikkaat saalistajat rypevät ylellisyydessä. Jokaisessa kadun nurkassa tapaa loisto-, tanssi- ja ilopaikkoja, joissa tämän maan "demimonde", puolihienosto, harjottaa kanssakäyntiä ja tuhlailee satumaisia summia; ja kadut ovat kerjäläisiä täynnä. Tuberkulosia sairastavia lapsia, repaleisia äitejä rintalapset sylissään, vanhoja ja sairaita harhailee kaupungin kaduilla ja kulkevat taivasalla talviset yöt vailla turvaa ja tukea.

Jos sivistynyt mailma, lopettaa kirjeenvaihtaja, kiinnittäisi huomiotansa näihin Espanjan tapahtumiin ja jos kansainvälinen proletariaatti antaisi äänensä kuuluville, saisivat Espanjan työläiset siitä suurta vaviketta ja virkistystä tuimassa ja ankarassa taistelussaan Espanjan taantumusta vastaan.

LAKONJOHTAJAT VAPAUTETAAN JOS NÖYRINÄ ANOVAT ARMOA

WINNIPEG. — Manitoban maakunnan parlamentin avajaisissa lausui pääministeri Norris, että hän viime syksynä Ottawassa käydessään koetti saada federaalihallituksen viranomaisia vapauttamaan Winnipegin lakonjohtajat siihen mennessä kun parlamentin istunto alkaa, että ne heistä, jotka valittiin viime syksynä lainlaatijakuntaan, voisivat ottaa osaa parlamentin työhön. Mutta oli Canadan oikeusministeri tällöin lausunut, ettei heitä voida vapauttaa, koska he eivät ole yhtään kertaa anoneet armahdusta. Ja pääministeri Norris oli itsekin sitä mieltä, että heidät voitaisiin vapauttaa ainoastaan silloin jos he pyytävät armoa.

PALKANALENNUKSET SYNNYTTÄVÄT LAKKOJA

HARRISON, Ark., maalisk. 1 p. — Missouri and Northern Arkansas yhtiön 800 työläistä lopettivat työt lauvantaina kun yhtiön virkailijat eivät suostuneet peruuttamaan äskettäistä palkanalennusta.

NEUVOSTOHALLITUKSEN VAROTUS MERENKULKIJOILLE

MOSKOVA. — Neuvostohallituksen tammikuussa julkaisema varotus, että kaikkien Mustallamerellä kulkevien laivojen tulee pysytellä 12 mailin päässä rannasta, ei ollut vihollisuutta osottava toimenpide, kuten Europan ja Amerikan Konstantinopolissa olevat kirjeenvaihtajat heti lehdilleen ilmottivat, vaan se johtui välttämättömyydestä johtaa merenkulkijat pois miina-alueilta, mikä käsittää koko Venäjän rantaman. Kaikki laivat saavat halunsa mukaan saapua Venäjän satamiin, jos tahtovat purjehtia turvallista reittiä myöten, mikä on merkitty ja julkaistu. Laivat, jotka lähestyvät rantaa muuta kuin turvallisuusreittiä myöten, saavat pitää huolenaan kaikki seuraukset, mitkä saattavat johtua.

RAUTATIELAKKO MEXICOSSA VOILAAJETA

Työläiset muilla aloilla voivat myöskin ryhtyä lakkoon

MEXICO City, maalisk. 1 p. — Rautatien radalle Toulucan ja Acambaron välillä oli toissa päivänä asetettu pommi, mutta se ei kuitenkaan räjähtänyt ennen matkustajajunan tuloa. Sotilaita on lähetetty seuduille, joilla otaksutaan puhkeavan mellakoita.

Queretarossa, San Potosissa, Ciudad Victoriassa ja Ciudad Juarezissa on ollut kahakoita lakkolaisten ja junissa työskentelevien miesten välillä. Jotkut taisteluihin osaa ottaneista ovat tärvääntyneet. Ratakiskoja on revitty irti joissakin paikoissa, mutta rikkurit ovat ne jälleen asettaneet paikoilleen. Ciudad Victoriassa lakkolaiset ovat tehneet reikiä veturien öljy- ja vesisäiliöihin. Ciudad Juarezissa he ottivat osia pois kahdesta veturista, tyhjensivät suuret vesisäiliöt ja tuhosivat öljyvarastot.

Rautatieläisten ammattijärjestön toimesta pidettiin täällä eilen suuri joukkokokous, jossa puhujat tuomitsivat presidentti Obregonia, kuletuslaitosministeriä Pereziä sekä lakonrikkureita. Liikenteen kaikilla rautateillä sanoivat he olevan osiksi halvaannuksissa ja tulevan yhä huonommaksi. On mahdollista, että muilla aloilla työskentelevät järjestynet työläiset Orizabassa, Montereyssa ja muissa paikoissa liittyvät lakkolaisiin.

Asestettuja vartijoita on sijotettu "El Universal"-lehden rakennukseen, sen toimittajalle kun on saapunut uhkauskirjeitä.

Rikkurien vaunuihin palkataan matkustajia

ALBANY, N. Y. (Fed. Press) — United Traction yhtiön varapresidentti Weatherwax on ilmottanut yhtiön tulevan pitämään yllä normaaliliikettä lakonalaisilla raitioteillään "niin pian kuin olosuhteet sen sallivat. Hän on myöskin peruuttanut viime viikolla antamansa lausunnon, että ei ketään lakkolaisista tultaisi ottamaan takaisin työhön. Nyt sanoo hän, että jos eivät lakkolaiset tule palaamaan takasin tarjotulla 45 sentin tuntipalkalla tulee yhtiö hankkimaan työläisiä itselleen muualta.

Varapresidenti on myöskin sanonut olevan työssä noin 400 rikkuria. Kaduilla kuitenkin kerrotaan, että ainoastaan 54 miestä todella on työssä. Lakkolaiset kertovat yhtiön täällä ottavan käytäntöön saman menettelyn kuin Troyssakin, missä se on palkannut naisia istumaan rikkurien kuljettamissa vaunuissa, osottaakseen yleisölle matkustamisen olevan turvallista niissä.

Lakkolaiset pitävät vahtia keskikaupungilla katujen kulmissa. Heidän tärkein tehtävänsä on ottaa selville näitä palkattuja matkustajia, jotka ajavat vaunuissa jatkuvasti. He myöskin kehottavat yleisöä osottamaan myötätuntoisuuttaan lakkolaisille kieltäytymällä kulkemasta rikkurien kuljettamissa vaunuissa.

Ei tullut sovintoa.

ALBANY, N. Y., helmik. 28 p. — Viime perjantaina nimitti Troyn kaupungin valtuusto komitean sovittelemaan United Traction Co:n ja sen työläisten välistä palkkariitaa, tarkotuksella saada loppumaan tämän ja kuuden muun kaupungin katuvaunulakko.

Tänä aamuna ilmotti valtuuston puheenjohtaja kuitenkin, ettei komitea ole saanut sovintoa alullekaan, sentähden, että yhtiön presidentti, kohteliaasti mutta jyrkästi kieltäytyi kaikista neuvotteluista.

KOLME HENKEÄ KUOLLUT TULIPALOSSA

VANCOUVER, Wash., maalisk. 1 p. —Kolme henkeä paloi kuoliaaksi ja yksi taistelee hengestään seurauksena tulipalosta, mikä poltti Frank Millerin kodin Brush Prairiellä, Wash., kello 8 sunnuntai-aamuna.

Kuolleet ovat Mrs. Miller, talonemäntä ja hänen viisivuotias tyttärensä sekä hänen sisarensa, Mrs. Daly. Mrs. Miller oli 28-vuotias ja Mrs. Daly 25.

Tulipalo aiheutui siitä, kun joku talonväestä sytytti tulta gasoliinillä, luullen sitä paloöljyksi.